

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: СЕДМИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 4

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 144

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ програма:

Настава српског језика подразумијева развијање могућности ученика да самостално користи матерњи језик (писмено и усмено), оспособљавање да доживи прочитано, формирање и развијање књижевног сензибилитета код ученика као и развијање способности вредновања књижевних дјела.

Посебни циљеви програма:

- проширивање знања о сложеној реченици;
- препознавање и уочавање гласовних промјена у творби и промјени ријечи;
- постепено упознавање структуре основних облика усменог и писменог изражавања;
- упознавање с књижевним дјелима трајне умјетничке вриједности;
- оспособљавање ученика за стваралачку употребу језика, проширивање знања о сложеној реченици и врстама ријечи.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Граматика	50
2. Књижевност	50
3. Лектира	10
4. Читање	4
5. Култура изражавања	30

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Граматика реченица(8)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none">• уочава просте реченице у сложеној;• препознаје и исказује реченичне чланове синтагмом;• уочава и примјењује везнике и везничке изразе;• објашњава атрибуцку функцију придјева и именица.	<ul style="list-style-type: none">• Уочавање границе простих реченица у сложеној и њиховог независног односа;• Вјежба у исказивању реченичних чланова ријечју и синтагмом;• Уочавање и препознавање везника и везничких израза у реченици;• Атрибуцка и предикатска	

	функција именица и придјева.	
Тема 1: Гласовне промјене (15)		
Ученик треба да:		
<ul style="list-style-type: none"> • разликује консонанте по мјесту изговора и звучности; • препознаје на примјерима алтернацију вокала; • уочава и разликује гласовне промјене и објашњава њихово значење на конкретним примјерима. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вокали и консонанти; • Подјела консонаната по мјесту творбе; • Подјела консонаната по звучности; • Палатализација; • Сибирилизација; • Непостојано а; • Промјена гласа л у о; • Једначење сугласника по звучности; • Једначење сугласника по мјесту творбе; • Јотовање; • Асимилација самогласника и губљење сугласника. 	
Тема 1: Замјенице (4)		
Ученик треба да:		
<ul style="list-style-type: none"> • препознаје врсте придјевских замјеница; • уочава падежне облике замјеница; • зна препо-знати и правилно употријевити повратну замјеницу себе, се и присвојну замјеницу свој. 	<ul style="list-style-type: none"> • Придјевске замјенице; • Присвојне, показне, односно, упитне замјенице; • Неодређене, опште и одричне замјенице, употреба присвојне замјенице свој; • Употреба личне замјенице за свако лице себе, се. 	
Тема 1: Глаголски облици (11)		
Ученик треба да:		
<ul style="list-style-type: none"> • препознаје глаголске облике у тексту и да објашњава његову функцију. 	<ul style="list-style-type: none"> • Аорист; • Футур II; • Императив; • Потенцијал; • Трпни глаголски придјев; • Глаголски прилози. 	
Тема 1: Правопис (12)		
Ученик треба да:		
<ul style="list-style-type: none"> • правилно употријевити ријечце ли, не, нај; • исправно писати имена васионских тијела и друга властита имена 	<ul style="list-style-type: none"> • Писање ријечца ли и не уз глаголе, именице и придјеве; нај у суперлативу; употреба великог слова и др; • Писање имена васионских тијела; • Писање глаголских 	

	облика које ученици често погрешно изговарају и пишу.	
Тема 2: Књижевност (50)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочава усло-вљеност догађаја и ситуација; • открива осјећања, сукобе и поступке носилаца радње; • препознаје карактерне особине ликова; • разликује и портретише главне и споредне ликове; • открива основно осјећање и мотивску структуру у лирском дјелу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мирослав Антић: Плава звезда; • Иво Андрић: Аска и вук; • Јанко Веселиновић: Хајдук Станко; • Ђура Јакшић: Вече; • Петар Кочић: Јаблан; • Бранислав Нушић: Аутобиографија; • Алекса Шантић: О, класје моје; • Бранко Ћопић: Чудесна справа; • Исидора Секулић: На гранама маште; • Смрт мајке Југовића-народна епска пјесма; • Највећа је жалост за братом- народна лирска пјесма; • Загонетке, питалице, пословице; • Дванаест мрва- народна приповијетка; • Иван Тургеев: Прољетно јутро; • Сонет (по избору наставника); • Добрица Ерић: Свети Сава; • Војислав Илић: Вече; • Десанка Максимовић: Пролетна пјесма; • Јесењин: Писмо мајци; • Светозар Ћоровић: Богојављенска ноћ; • Дјевојка је под ђулом заспала- народна пјесма • Хасан Кикић: Јесен; • Добрица Џесарић: Воћка после кише; • Владимир Видрић: Пејзаж. 	<p>Ликовна култура (ликовне технике- вајање) Музичка култура (дјечије стваралаштво, слушање музике, пјевање) Историја (средњовјековна култура, српске земље и сусједи у позном средњем вијеку) Православна вјеронаука (успон и пад српске државе, доба ропства)</p>
Тема 3: Лектира (10)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развија читалачке 	<ul style="list-style-type: none"> • Џонатан Свифт: Гулиброва путовања; 	<p>Ликовна култура (ликовне технике- вајање) Музичка култура (дјечије</p>

<p>способности;</p> <ul style="list-style-type: none"> • запажа и прави биљешке у току читања; • усмено и писмено исказује своје утиске и закључке о прочитаном дјелу. 	<ul style="list-style-type: none"> • А. С. Егзепери: Мали принц; • Петар Кочић: Вуков гај; • Кнежева вечера-народна епска пјесма; • Народне лирске пјесме-шальиве и обичајне (избор). 	стваралаштво)
Тема 4: Читање (4)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изражајно чита обрађени текст; • чита и казује текст по улогама; • чита у складу са структуром текста; • брзо чита наглас и у себи. 	<ul style="list-style-type: none"> • Читање наглас у складу с природом неумјетничког и умјетничког текста; • Изражајно читање; • Читање и казивање по улогама; • Читање у себи са унапријед постављеним задацима. 	
Тема 5: Култура изражавања (30)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препознаје и примјењује елементе композиције; • уочава и описује физичке и карактерне особине ликова; • зна да напише службено и приватно писмо. 	<ul style="list-style-type: none"> • Причање с кориштењем елемената композиционе форме; • Портретисање лика из умјетничког дјела; • Кратак извјештај о некој акцији; • Шест домаћих писмених задатака и анализа на часу; • Четири школска писмена задатка (1 час за израду, а 2 за исправак); • Писање службеног и приватног писма. 	Ликовна култура (ликовне технике- вајање) Музичка култура (дјечије стваралаштво) Географија (географске регије Европе)

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- Упознати ученике са појмом синтагме;
- Наставник ће увјежбавати ученике да препознају и исправљају грешке које се често појављују у изговору и писању појединих гласова;
- Омогућити ученицима да усменим и писменим вјежбама науче значење и творбу глаголских облика;
- Одговарајућим правописним вјежбама наставник ће оспособити ученике да у писменим радовима правилно примјењују правописне норме и да уочавају правописне грешке;
- Наставник ће мотивисати ученике да заволе књигу и читање и да разумију поруку прочитаног дјела;
- Наставник ће подстицати и усмјеравати ученике да усмено и писмено изражавају садржаје прочитаног дјела; откривају тему и идеју, врсте строфа, стихова и риме;

- Групама, паровима и појединцима наставник унапријед даје истраживачке задатке и упутства за истраживачки рад;
- На основу тога ученици треба да читају лектуру и воде забиљешке за расправу на часу лектире;
- На часовима рада на књижевном тексту изражајно читање систематско његовати и усавршавати;
- При раду на књижевном тексту вјежбати читање, рецитовање и казивање по улогама;